

MADENCİLİK
VE
ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ
(ÇED)

M.OĞUZ GÜNER
Maden Mühendisi

KAMUOYUNDA MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN HERHANGİ BİR KISITLAMA OLMADAN YAPILDIĞI YÖNÜNDE KANAAT SÖZ KONUSUDUR.

ÜLKEMİZ MEVZUATININ YASAKLADIĞI ALANLARDA MADENCİLİK FAALİYETLERİ KESİNLİKLE YAPILAMAZ VE YAPILMAMAKTADIR. (ZEYTİN ALANLARI, MERA ALANLARI, MİLLİ PARKLAR, SİT ALANLARI, AV VE YABAN HAYATI SAHALARI, SU HAVZALARI, SULAK ALANLAR, KISA VE MUTLAK SU HAVZALARI, VB.)

MADENCİLİK FAALİYETLERİNİN TAMAMI ÇED YÖNETMELİĞİNE TABİDİR.

MADEN RUHSATININ ALINMASI MADENCİLİK FAALİYETİNİN YAPILMASI İÇİN YETERLİ OLMAYIP, AŞAĞIDA YER ALAN AŞAMALARIN YERİNE GETİRİLMESİ GEREKMEKTEDİR.

- 1. MADEN ARAMA RUHSATININ ALINMASI**
- 2. ARAMA İÇİN ORMAN, ÇEVRE İZİNLERİNİN ALINMASI**
- 3. MADEN VARLIĞININ BULUNMASI HALİNDE İŞLETME RUHSATININ ALINMASI**
- 4. MADEN KANUNU'NUN 7. MADDESİ GEREĞİNCE;**
 - A)-ÇED İZİNİ ALINMASI,**
 - B)-İŞYERİ AÇMA İZİNİ ALINMASI,**
 - C)-MÜLKİYET İZİNİ ALINMASI,**

SONUCUNDA İŞLETME İZİNİ VERİLMESİ
- 5-FAALİYETE BAŞLANMASI**
- 6-ÇEVRE İZİNLERİNİN (EMİSYON, DEŞARJ, ATIK) ALINMASI**

MADENCİLİK SEKTÖRÜNÜ İLGİLENDİREN ÇEVRE MEVZUATI

- ÇEVRE KANUNU,
- ÇED YÖNETMELİĞİ,
- SU KİRLİLİĞİ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ,
- MADENCİLİK FAALİYETLERİ SONUÇU BOZULAN ARAZİLERİN DOĞAYA GERİ KAZANIM YÖNETMELİĞİ,
- MADEN ATIKLARI YÖNETMELİĞİ,
- GÜRÜLTÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ VE YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ,
- HAVA KİRLİLİĞİNİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ,
- KATI ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ,
- TEHLİKELİ ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ,
- ATIK YAĞLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ,
- SULAK ALANLARIN KORUNMASI YÖNETMELİĞİ,
- YABAN HAYATI KORUNMASI VE YABAN HAYATI GELİŞTİRME SAHALARI İLE İLGİLİ YÖNETMELİK,
- ZEYTİN KANUNU
- ÇEVRE DÜZENİ PLANLARI VE PLAN NOTLARI,

A- MADENİN ARANMASI

B- MADENİN ÇIKARILMASI

- AÇIK OCAK İŞLETMESİ
- YER ALTI İŞLETMESİ

C- CEVHER HAZIRLAMA TESİSLERİ

- KIRMA-ELEME, ÖĞÜTME, YIKAMA

D- CEVHER ZENGİNLEŞTİRME TESİSLERİ

- KİMYASAL, ISIL İŞLEM

ÇED BELGESİ

-Muafiyet

-ÇED Gerekli
Değildir

-ÇED Olumlu

ÇEVRE İZİNİ

(EMİSYON VE DEŞARJ
İZİNLERİ, ATIK
BERTARAFI İLE İLGİLİ
İZİNLER)

MADENCİLİK YAPILABİLMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN İZİN VE RUHSATLAR

MADENCİLİĞİN ÇEVREYE OLAN ETKİLERİ

- yeryüzünün genel yapısının bozulması

- bitki örtüsünün ortadan kaldırılması,

- Atık Oluşumu

- Toz dağılımı

- Vibrasyon

- Gürültü

- Görsel kirlilik

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED)

Bir projenin; İnşaat, İşletme ve İşletme sonrasında Çevre açısından (Hava, Su, Toprak, Flora, Fauna, Vb.) ortaya çıkması olası değişikliklerin belirlenmesinde,

- *olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da*
- *çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için:*

- *alınacak önlemlerin,*
- *seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ,ve*
- *projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmalar....*

**ÇED AÇISINDAN, MADENCİLİK PROJELERİNİ DİĞER
PROJELERDEN AYIRAN EN ÖNEMLİ HUSUS
MADENLERİN BULUNDUĞU YERDE ÇIKARILMASI
ZORUNLULUĞUDUR.**

**MADENCİLİK PROJELERİN ÇED KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİNDE**

**TEKNOLOJİ
ALTERNATİFLERİ
(ÜRETİM YÖNTEMLERİ)**

**FAYDA -MALİYET
ANALİZLERİNİN**

**İŞLETMEDEN
SONRA ALANIN
NASIL
REHABİLİTE
EDİLECEĞİ**

**HUSUSLARINDA GEREKLİ
HASSASIYETİN GÖSTERİLMESİ
GEREKMEKTEDİR..**

ÇED YÖNETMELİĞİ

MADENLERİN ÇIKARILMASI PROJELERİ, ÇED KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLİRKEN **PROJE ALANI GÖZ ÖNÜNE ALINMAKTADIR.** (Avrupa Birliği Ülkelerinde olduğu gibi)

KÖMÜR DIŞINDAKİ MADENLER

KÖMÜR

EK-1 LİSTESİ KAPSAMINDA

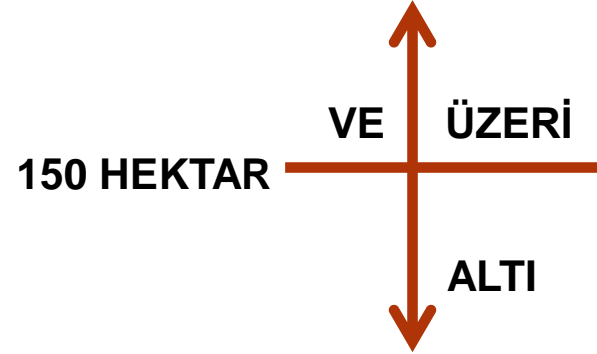
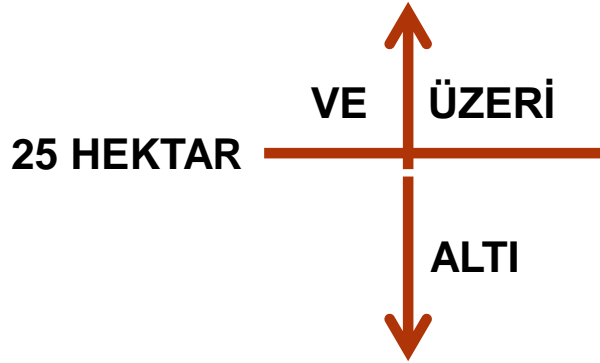
**(ÇED RAPORU HAZIRLANMASI
GEREKMEKTEDİR.)**

BAKANLIK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLİR

EK-1 LİSTESİ KAPSAMINDA

**(ÇED RAPORU HAZIRLANMASI
GEREKMEKTEDİR.)**

BAKANLIK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLİR

EK-2 LİSTESİ KAPSAMINDA

**(PROJE TANITIM DOSYASI HAZIRLANMASI
GEREKMEKTEDİR.)**

VALİLİK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLİR

EK-2 LİSTESİ KAPSAMINDA
**(PROJE TANITIM DOSYASI HAZIRLANMASI
GEREKMEKTEDİR.)**

VALİLİK TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLİR

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ AKIM ŞEMASI

EK-1 LİSTESİ

**PROJE TANITIM DOSYASI HAZIRLANIR
BAKANLIĞA SUNULUR**

**BAKANLIK PROJE TANITIM DOSYASINI İNCELER VE
İDK KURULUR**

HALKIN KATILIM TOPLANTISI YAPILIR

**İDK TARAFINDAN OLUŞTURULAN FORMAT
KAPSAMLAŞTIRMA YAPILARAK
YATIRIMCIYA VERİLİR (FORMAT SÜRESİ 18 AY)**

ÇED RAPORU BAKANLIĞA SUNULUR

**KOMİSYON ÜYELERİNCE İNCELEME VE
DEĞERLENDİRME YAPILIR**

**NİHAİ ÇED RAPORU
BAKANLIĞA SUNULUR**

**BAKANLIKÇA ÇED OLUMLU /
ÇED OLUMSUZ KARARI VERİLİR**

**7 YIL İÇERİSİNDE
YATIRIMA BAŞLANMALIDIR**

**YATIRIM
YAPILAMAZ**

**BU PROSEDÜR ÇED YÖNETMELİĞİ EK-1
LİSTESİ İLE ÇED GEREKLİDİR KARARI
VERİLEN PROJELER İÇİN UYGULANIR.**

HALKIN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ ALINIR.

**HAZIRLANAN ÇED RAPORU İLGİLİ TÜM
KAMU KURUM VE KURULUŞLARI
TARAFINDAN ULUŞTURULAN İNCELEME-
DEĞERLENDİRME KOMİSYONU
TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLİR.**

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ AKIM ŞEMASI

EK-2 LİSTESİ

PROJE TANITIM DOSYASI VALİLİK
(ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL
MÜDÜRLÜĞÜ) İNCELENİR VE
DEĞERLENDİRİLİR.

BU DEĞERLENDİRME SIRASINDA
GEREKLİ GÖRÜLÜRSE;

PROJE SAHİBİNDEN EK BİLGİ
TALEP EDİLEBİLİR,

İLGİLİ KURUM VE KURULUŞLARDAN
GÖRÜŞ ALINABİLİR,

**PROJE TANITIM DOSYASI HAZIRLANIR
VALİLİĞE SUNULUR**

VALİLİK UYGUNLUK YÖNÜNDEN İNCELER

**PROJE TANITIM DOSYASINDA İNCELEME VE
DEĞERLENDİRME YAPILIR**

VALİLİKÇE KARAR VERİLMESİ

**ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR
KARARI**

**ÇED GEREKLİDİR
KARARI**

**5 YIL İÇERİSİNDE
YATIRIMA
BAŞLANMALIDIR**

**ÇED PROSEDÜRÜ
UYGULANIR**

**MADENCİLİK PROJELERİNE AİT
ÇED RAPORLARI VE PROJE TANITIM DOSYALARINDA YER
ALAN KONULAR 3 ANA GRUPTA TOPLANMAKTADIR**

MADEN PROJESİ için ÇEVRE ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

2

MEVCUT
SOSYAL ve EKONOMİK
DURUM

YÜZEY SUYU KALİTESİ
YERALTI SUYU KALİTESİ
HAVA KALİTESİ
TOPRAK KALİTESİ
FLORA/FAUNA

1

MADEN PROJESİ

- Yer seçimi
 - Proje uygunluğu (*Jeolojik, Sosyal, Ekolojik*)
 - Etkilenecek Çevresel Değerler
- Üretim/Teknoloji Seçimi ve Alternatifler
- *Gerekli Çevre Koruma Önlemleri*

*Alıcı Ortam
(Proje/ÇED SINIRI)
ETKİ ALANI*

MADEN İŞLETMECİLİĞİ ve ÇEVRE ETKİ YÖNETİMİ

3

TOPLUMA
SOSYAL ve EKONOMİK
KATKILAR

YÜZEY KAZILARI, İNŞAAT VE
ÜRETİM
(Gürültü, Titreşim, Toz)

1

YÜZEY SUYU KALİTESİ
YERALTI SUYU KALİTESİ
HAVA KALİTESİ
TOPRAK KALİTESİ
FLORA/FAUNA

2

CEVHER ÜRETİM ÜNİTESİ

KURU
PAŞA

Pasa Stoğu

ACIK
İŞLETME

YERALTI
İŞLETMESİ

ATIK BARAJI

Kullanım ve Geri
Suyu

CEVHER

ATIK YÖNETİM ÜNİTESİ

KIRMA

ÖĞÜTME

CEVHER İŞLEME ÜNİTESİ

ARITILMIŞ ATIK SU
DEŞARJİ
(Gerekirse)

ÜRÜN KAZANIM
(Rafinasyon, İzabe, vb)

4

SAHA REHABİLİTASYONU

Alıcı Ortam
(Proje /ÇED
SINIRI)

MADEN ARAMA PROJELERİ

MADEN, PETROL VE JEOTERMAL KAYNAK ARAMA PROJELERİ ÇED YÖNETMELİĞİ EK-2 LİSTESİNDE YER ALIYORDU.

(SİSMİK, ELEKTRİK, MANYETİK, ELEKTROMANYETİK, JEOFİZİK VB. YÖNTEMLERLE YAPILAN ARAMALAR HARİÇ)

YAPILAN DÜZENLEME İLE

KAROTLU SONDAJ ARAMA PROJELERİ ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMI DIŞINA ÇIKARILMIŞTIR

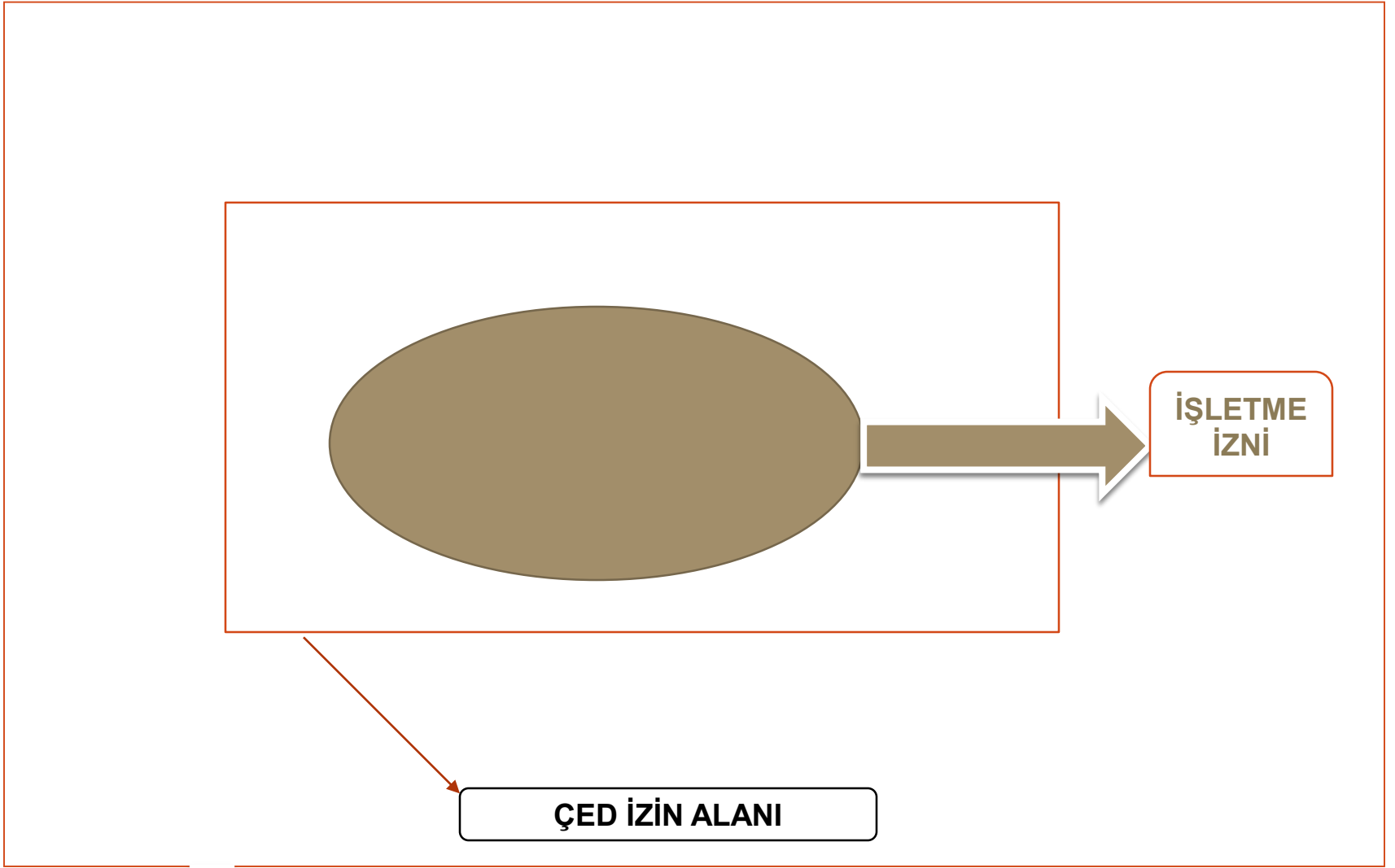

07. ŞUBAT.1993 TARİHİNDEN ÖNCE

-ALINAN İŞLETME RUHSATLARI (KOORDİNATLARI DEĞİŞMEMİŞ İSE)

-FAALİYETTE BULUNAN TESİSLER (KAPASİTE ARTIŞI YAPILMAMIŞ İSE)

ÇED YÖNETMELİĞİNDEN MUAFTIR.

**İŞLETME
İZİNİ**

ÇED İZİN ALANI

**İŞLETME
RUHSATI**

PROJE SAHİBİNİN DEĞİŞMESİ

PROJE SAHİBİNİN HERHANGİ BİR NEDENLE DEĞİŞMESİ DURUMUNDA PROJENİN YENİ SAHİBİ, DEVİRLE İLGİLİ BİLGİ VE BELGELERİN TASDİKLİ SURETİNİ, TAAHHÜTNAME VE İMZA SİRKÜLERİNİ BİR DİLEKÇE EKİNDE BAKANLIĞA/VALİLİĞE BİLDİRİR.

İZLEME - DENETLEME

PROJE TANITIM DOSYASI VE ÇED RAPORUNDA YAZILAN HER HUSUS TAAHHÜTTÜR

BU NEDENLE ÇED YÖNETMELİĞİ ÇERÇEVESİNDE YAPILAN DEĞERLENDİRMELERİN AMACINA ULAŞMASI İÇİN TAHHÜTNAME YER ALAN HUSUSLARA UYULMASI GEREKMEKTEDİR.

BU ÇERÇEVEDE PROJELER BAKANLIK VE VALİLİKLER TARAFINDAN DENETLENMEKTEDİR.

ÇED BAŞVURU DOSYASI, ÇED RAPORU VE PROJE TANITIM DOSYALARINDA YAZILAN HER HUSUS TAAHHÜT OLUP, BU TAAHHÜTLERİ YERİNE GETİRMEK FAALİYET SAHİBİNİN SORUMLULUĞUNDADIR